नोपालभ्यः पुमांस्तत्र दैवान्तरितपौरुषः ॥ १४० ॥

तन्मयावश्यं देशान्तरं गन्तव्यमिति निश्चित्य वर्धमानपुरं गतः। तत्र च वर्षत्रयं स्थित्वा सुवर्णशतत्रयोपार्जनं कृत्वा भूयोऽपि स्वगृहं प्रति प्रस्थितः। अथार्धमार्गे महाटव्यां गच्छतोऽस्य भगवानादित्योऽस्त ५मुपागतः। तदसौ व्यालभयात् स्थूलतरवटवृक्षस्कन्धमारुह्य यावत् प्रसुप्तः। तावन्निशीथे स्वप्ने द्वौ पुरुषौ रौद्राकारौ परस्परं प्रजल्पन्ता वशृणोत्। तत्रैकः प्राह। भो कर्तस्त्वं सम्यग्वेत्सि यदस्य सोमिलक स्य भोजनाच्छादाभ्यधिका समृद्धिर्नास्ति। अतो भवता कदाचिदपि नाधेया। तत् किं त्वयास्य सुवर्णशतत्रयं प्रदत्तं। स आह। भो कर्मन् १०मयावश्यं व्यवसायिनां व्यवसायानुरूपं फलं देयं। तस्य च परिणति स्त्वदायत्ता। इत्यतस्त्वमेवापहरेति। तच्छ्रुत्वा यावदसौ कौलिकः प्रबु द्धः सुवर्णग्रन्थिमवलोकयति तावद्रिक्तां पश्यति। ततः सान्निपं चिन्त यामास। अहो किमेतत्। कष्टेनोपार्जितमपि वित्तं हेलया क्वापि गतं। तद्व्यर्थश्रमो मे न किञ्चन। कथं स्वपत्न्या मित्राणामग्रे च मुखं १५दर्शयिष्यामि। इति निश्चित्य तदेव पत्तनं गतः। तत्र च वर्षमात्रे णापि सुवर्णशतपञ्चकमुपार्ज्य भूयोऽपि स्वस्थानं प्रति प्रस्थितः। यावदर्धपथि प्राप्तस्तावद्भूयोऽप्यटवीमध्यगतस्य भगवान् भानुरस्तं जगाम। अथ सुवर्णनाशभयात् सुश्रान्तोऽपि न विश्राम्यति। केवलं कृतगृहोत्कण्ठः सत्वरं व्रजति। एतस्मिन्नन्तरे द्वौ पुरुषाकारौ तादृ २०शाविव पृष्ठप्रदेशे समागच्छन्तौ परस्परं जल्पन्तौ चाशृणोत्। तत्रैकः प्राह। भो कर्तः किं त्वयैतस्य सोमिलकस्य सुवर्णशतपञ्चकं प्रदत्तं। तत् किं न वेत्सि यद्भोजनाच्छादनाभ्यधिका काचित् प्राप्तिर्नास्ति। सोऽब्रवीत्। भो कर्मन्। मयावश्यं देयं व्यवसायिनां नृणां। तस्य परिणामस्त्वदायत्ता। तत् किं मामुपालम्भयसि। तच्छ्रुत्वा यावदसौ २५सोमिलको ग्रन्थिमन्वेष्यति। तावत् सुवर्णं नास्ति। ततः परं दुः